Kybernetické útoky

Jan Zdrha - Oddělení bezpečnosti operačních technologií

NÚKIB

Národní úřad
pro kybernetickou
a informační
bezpečnost

O čem budeme mluvit

- Kdo jsme
- Vývoj počtu incidentů za poslední rok
- Rozdělení kybernetických útočníků
- Průběh kybernetického útoku
- Nejčastější cesty útočníka
- Dopady incidentů
- Řešení incidentů

Kdo jsme

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost

- NÚKIB je regulátor
- Nastavuje standardy v oblasti kybernetické bezpečnosti (vyhlášky a zákon)
- Analyzuje a vyhodnocuje kybernetickou bezpečností situaci

- Dohlíží na kybernetickou bezpečnost povinných osob ze ZKB
  - VIS (významný informační sytém) 583
  - KII (kritická informační infrastruktura) 125
  - PZS - systémy (poskytovatel základní služby) 180
  - Zdravotnictví 44 nemocnic

- **NÚKIB není IT dodavatel a nesupluje úlohu správce systému!**
- **Za dopad incidentu i za jeho vyřešení je vždy odpovědný správce systému!**

Vývoj počtu incidentů za poslední rok

- Incicenty
  - 07/2021 - 07/2022
- 15. prosince 2021
  - Reaktivní opatření zranitelnost Log4Shell

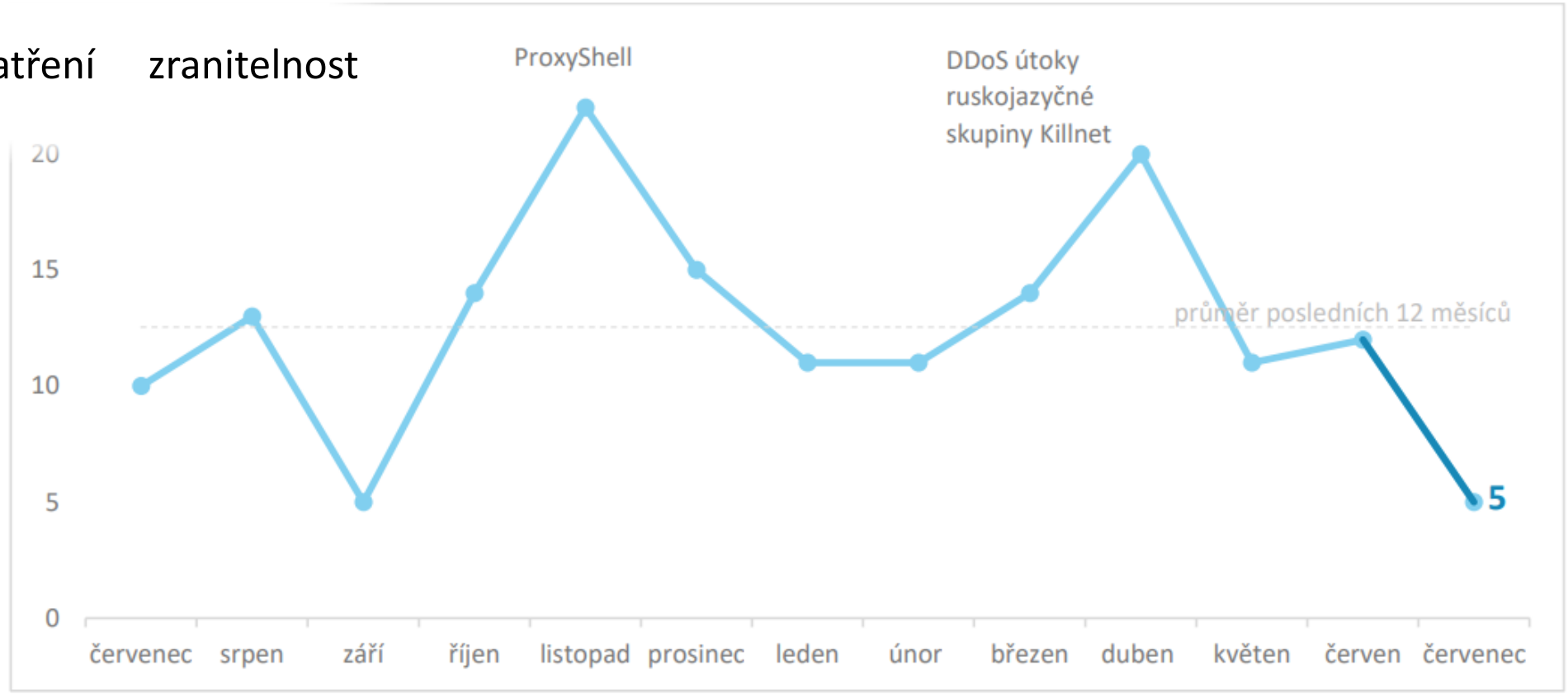

Rozdělení kybernetických útočníků

1. Script - Kiddies	WOW efekt chlubeni se před vrstevníky
2. Hacker	Vybudování jména v komunitě, pomsta
3. Hacker – tvůrce kódu	Vybudování jména v komunitě, finance
4. Profesionální hacker (nájemný)	Finance
5. Organizovaná skupina (teroristická)	Finance, politický vliv, náboženský boj
6. Státní, státem podporované organizace	Politický vliv, zisk informací, ekonomický zisk, kybernetická válka

MOTIVACE

Průběh kybernetického útoku

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost

MOTIVACE	VÝBĚR CÍLE	ZÍSKÁNÍ PŘÍSTUPU K CÍLI	PŘÍPRAVA ÚTOKU	VLASTNÍ ÚTOK	DOPADY
	Cíl a jeho dosažení Analýza cíle Fyzická bezpečnost Personální bezpečnost Definování slabin cíle Volba útoku Prostředky útoku	Kompromitace zaměstnance Kompromitace pomocí Phishingu Kompromitace nezabezpečených prvků sítě Získání privilegovaných práv k IT cíle	Mapování IT cíle Nalezení cílů Příprava sw nástrojů k útoku Příprava sw nástrojů k zahlazení stop Přenos sw nástrojů k cíli		
Možnost zachycení útoku	5%	25%	10%	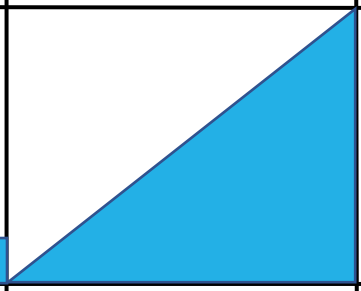	
trvání	dny	týdny až měsíce	týdny až měsíce i roky	vteřiny - roky	

Nejčastější nástroje útočníka

- Phisingová kampaň
- Veřejně dostupné služby z internetu
  - Remote desktop protocol (RDP)
  - Secure Shell (SSH)
  - Virtual Private Network (VPN)
  - Webový e-mailový klient
  - Informační systémy
- Neautorizovaný přístup k vnitřní síti
  - Špatně zabezpečené Wifi
  - Nezabezpečené ethernet přípojky
- Osobní zařízení, notebooky
- Zranitelné služby

Dopady incidentů

- IT/OT dopady
  - Kompletní ovládnutí systému
  - Krádež důležitých dat
  - Záměna dat
  - Znepřístupnění dat
  - Napadnutí HW IT/OT zařízení

- Reálné dopady
  - Organizace přestává fungovat
  - Fyzické škody na majetku a zdraví
  - Ohrožení života a zdraví
  - Reputační dopady
  - Finanční dopady

Řešení incidentů

- Identifikace
- Snaha kontaktovat napadenou organizaci
- Zjištění základního přehledu o situaci
- Rozhodnutí o pomoci a vyslání response týmu
- Vyslání response týmu
  - Analyzuje
  - Doporučuje
  - Navrhuje opatření
- Zajištění stop, indikátorů kompromitace a jejich vyhodnocení
- Rozhodnutí o případném dalším postupu – sdílení informací o incidentu, vydání opatření, upozornění ostatních apod.

Národní úřad
pro kybernetickou
a informační bezpečnost

děkuji za pozornost

Jan Zdrha
tlf: +420 720 036 693
e-mail: j.zdrha@nukib.cz